

เหรียญในรัชกาลปัจจุบัน

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้มีการผลิตเหรียญกษาปณ์มากมาย หลายชนิดหลายรุ่น เริ่มจากเหรียญทองแดงและเหรียญดีบุกตราพระบรมรูปตราแผ่นดิน ใน พ.ศ. 2493 ผลิตเหรียญราคา 5 บาท ขึ้นเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2515 มีลักษณะเป็นเหรียญแบนเก่าเหลี่ยม แต่เนื่องด้วยมีการปลอมแปลงกันมากจึงได้ยกเลิก โดยได้ผลิตขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2520 เป็นชนิดกลมสอดไส้ทองแดง และได้มีการผลิตเหรียญกษาปณ์หมุนเวียน และเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก รวมทั้งมีการพัฒนาจัดทำเหรียญที่ระลึก ต่อเนื่องมาจนกระทั่งปัจจุบัน มีลักษณะโดยสังเขป คือ

1. เหรียญกษาปณ์หมุนเวียน (Circulated Coins) เป็นเหรียญกษาปณ์ที่ใช้หมุนเวียนกันอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน มี 9 ชนิดราคา คือ 10 บาท 5 บาท 2 บาท 1 บาท 50 สตางค์ 25 สตางค์ 5 สตางค์ และ 1 สตางค์ แต่ใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมี 6 ชนิดราคา คือ 10 บาท 5 บาท 2 บาท 1 บาท 50 สตางค์ 25 สตางค์ ส่วนเหรียญชนิดราคา 10 สตางค์ 5 สตางค์ และ 1 สตางค์ มีใช้ในทางบัญชีเท่านั้น
2. เหรียญกษาปณ์ที่ระลึก (Commemorative coins) เป็นเหรียญกษาปณ์ที่ผลิตออกใช้ในโอกาส และโอกาสที่สำคัญต่าง ๆ เช่น เหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเนื่องในพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 เป็นต้น โดยจัดทำ 2 ประเภท คือ ขัดเงา และไม่ขัดเงา *** ข้อแตกต่างระหว่างเหรียญกษาปณ์หมุนเวียน และเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก ก็คือการวางลวดลายด้านหน้าและด้านหลัง โดนเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนจะวางลวดลายแบบ American Turning ซึ่งจะต้องพลิกดูลวดลายด้านหลังในแนวตั้ง สำหรับเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกได้จัดวางลวดลายแบบ European Turning ซึ่งจะต้องพลิกในแนวนอนเพื่อดูลวดลายด้านหลัง
3. เหรียญที่ระลึก (Medal) เป็นเหรียญที่ผลิตขึ้นเนื่องในโอกาสและโอกาสที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างจากเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกตรงที่จะ ไม่มีราคาหน้าเหรียญ เนื่องจากมีใช้เงินตราจึงไม่สามารถใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย